

Filippenzen 3: 8-16 HSV

In de vorige overdenking heb ik vooral stil gestaan bij de woorden van Paulus dat hij al de gebruiken waarmee hij als Farizeeër God dacht te kunnen behagen als vuilnis, als drek, beschouwt. Als het om onze redding gaat, gaat het om het kennen van Christus, onze vrome activiteiten voegen daar niets aan toe. Voordat Paulus Christus leerde kennen bouwde hij aan zijn eigen gerechtigheid. Hij probeerde door eigen prestaties zo ver te komen, dat hij in het gericht voor God vrijuit zou gaan. Maar toen hij Christus leerde kennen ontdekte hij dat heel zijn vrome godsdienstigheid en al zijn geploeter hem niet konden redden. Voor mensen maakte het misschien wel indruk en Paulus dacht dat God ook wel onder de indruk zou zijn. Al pronkend en paraderend probeerde hij indruk op God te maken en bij Hem in de gunst te komen. Maar nu heeft hij ontdekt dat je daar geen stap verder mee komt. God is immuun voor ons pronken en paraderen. Hij werd zich bewust dat redding geen eigen activiteit is, maar Christus' activiteit. Redding bewerk je niet jezelf. Redding ontvang je uit genade. Je komt met God in het reine dankzij het offer van de Here Jezus. Je krijgt nooit een goede verstandhouding met God dankzij je eigen inspanning, maar door geloof in Christus. Door je toe te vertrouwen aan Hem en je aan Hem uit te leveren.

In dat alles gaat het Paulus erom dat hij Christus mag kennen. Het is goed te realiseren dat je de Here Jezus niet leert kennen uit een boekje. Daarmee is natuurlijk niet gezegd dat studieboeken over het christelijk geloof fout zouden zijn. Studieboeken kunnen uitermate nuttig zijn. En het bestuderen van goede literatuur kan je behoeden voor dwalingen. Maar je leert Christus niet kennen door alle weetjes aan de weet te komen en in je hoofd te stampen. Voor ons westerlingen is kennen primair een intellectualistische bezigheid. We denken dat we iemand kennen als we maar voldoende feitenmateriaal over iemand verzameld hebben. Maar in de bijbel is kennen een zaak van het hart en kun je iemand alleen maar leren kennen in een levende relatie.

Een voorbeeldje ter verduidelijking. Door het lezen van psychologische handboeken kun je ontzaglijk veel te weten komen over menselijke karakters, eigenschappen en gedragspatronen. Dat kan uitermate nuttig en belangrijk zijn. Maar ook al heb je een boekenkast vol dergelijke werken bestudeerd, dan garandeert dat nog niet dat je nu ook echte mensenkennis bezit. Want die doe je alleen maar op door een levend

contact met mensen zelf.

Christus leer je alleen maar kennen door je aan Hem over te geven in geloof, door al je eigen schepen achter je te verbranden en met Hem alleen in zee te gaan. Alleen zo leer je de kracht van Zijn opstanding kennen. In relatie met Hem ervaar je dat je een nieuw leven hebt ontvangen. Je bent met Christus gestorven voor de zonde en de wereld. En dat kan je ook verdrukking en vervolging opleveren. Een dienstknecht is niet meer dan zijn Heer. Wat ze onze Heer aandoen, kunnen ze ons ook aandoen. Maar zegt Paulus, dat heb ik er voor over. Als ik maar mag komen tot de opstanding uit de doden. De manier waarop Paulus dit zegt, drukt geen twijfel uit. Dat zou je misschien kunnen denken bij het lezen. Paulus twijfelt niet aan zijn eigen opstanding. Hij brengt zijn verlangen ernaar tot uitdrukking. Want dat doel is nog niet bereikt. Het eindpunt ligt nog in de toekomst. Paulus jaagt daarnaar. Je kunt daarbij de indruk krijgen dat Paulus toch weer de deur open zetten voor zijn eigen vrome werken. Maar het uitgangspunt is anders.

Paulus jaagt naar het doel en probeert het te grijpen omdat hijzelf gegrepen is! Dat is het geheim van het christelijk leven. Een christelijk leven is een gegrepen leven. Christus heeft zijn hand naar ons uitgestrekt en ons vastgepakt. En daarmee is alles gezegd. We zijn gegrepen. En daarom doen we alles voor Hem.

In vs. 14 gebruikt Paulus ter verduidelijking het beeld van een hardloper bij atletiek wedstrijden. Dat doet hij vaker. Als sportliefhebber vind ik dat wel leuk. Er zijn gelovigen die dat allemaal veel te profaan vinden. Sport is werelds. Een predikant die de Tour de France aanhaalt in z'n preek of – ik noem maar wat – een rugbywedstrijd, kan op kritiek rekenen. Wat deze mensen echter vergeten is dat de bijbel het ook doet. De schrijver van de Hebrëënbrief vergelijkt het geloofsleven ook met een hardloopwedstrijd in een stadion en Paulus haalt in 1 Korintiërs 9:26 zelfs een bokswedstrijd aan. Een sport die door mijzelf en waarschijnlijk door velen met mij toch wel als onsmakelijk wordt ervaren. Nu gebruikt hij dus het voorbeeld van een hardloopwedstrijd. Een hardloper kan zich niet veroorloven om halverwege in het gras te gaan zitten. Hij moet zijn doel voor ogen houden. Hij moet zich concentreren op de finish.

Paulus roept zijn lezers op om hun christenleven vanuit dezelfde gezindheid te leven. In de HSV vertaling staat 'wij die geestelijk volwassen zijn'. In de NBG vertaling staat 'wij die volmaakt zijn'. Dat klinkt verwarrend. Alsof Paulus wil zeggen dat hij nu al

volmaakt is.

We hebben hier te maken met een manier van spreken dat in de bijbel vaker voorkomt. In de theologie wordt het vaak het 'reeds en nog niet' genoemd. Een paar voorbeelden. Gelovigen worden in de bijbel heiligen genoemd. Dat ben je reeds. Dat is je positie in Christus. Maar de bijbel zegt ook dat je heilig moet worden. Omdat je heilig bent moet je het worden.

Iets dergelijks kun je ook zeggen als de bijbel ons een nieuwe schepping noemt. We zijn een nieuwe schepping. Nu al. Dat is je positie in Christus. Maar we moeten ook van dag tot dag vernieuwd worden en ons oude leven afleggen. Omdat je een nieuwe schepping bent, moet je meer en meer vernieuwd worden.

Op een zelfde manier spreekt Paulus dus ook over volmaaktheid. We zijn in Christus volmaakt. Nu al. Dat is onze positie in Christus. Omdat je volmaakt bent, moeten we meer en meer volmaakt worden.

Daar mogen we naar jagen. We zijn samen op weg naar het grote doel. De finishlijn. In vers 16 geeft Paulus aan dat we dat in eensgezindheid moeten doen.

Geschilpunten die de kern van het Evangelie niet raken mogen nooit tot stilstand tijdens de hardloopwedstrijd leiden. Dat is een gevaar dat de christelijke gemeente door de eeuwen heen vaak heeft bedreigd. Er zijn altijd weer hete hangijzers die ons kunnen afhouden van het richten op het einddoel, de Here Jezus. We kunnen ons nauwelijks voorstellen dat iemand die net een tikkeltje anders denkt dan wij over de doop, de eindtijd, de rol van de vrouw, of verschillende relatievormen, ook een broeder of zuster kan zijn. Natuurlijk mag je in de gemeente best praten over deze thema's maar laat de meningsverschillen nooit een reden zijn om het zicht op Christus en op elkaar als broeders en zusters kwijt te raken. Want we zijn met elkaar op weg naar hetzelfde doel. De finishlijn, waar onze Heiland ons op wacht en ons van harte welkom zal heten.

AMEN